

Lehrbuch der Orthodontie

VON WILHELM PFAFF.

Dresden, Verlag der Zentralstelle für Zahnhygiene. 1906.

In een tijd als de onze, waarin we leven in het teeken der orthodontie, kan het zijn nut hebben een bespreking te wijden aan, resp. de aandacht te vestigen op bovenstaand werk. Het boek is de lezing zeer waard, hoewel natuurlijk niet alles nieuw is en men ook waarschijnlijk niet iedere meening van den auteur zal onderschrijven. Wanneer echter schrijver een lans breekt voor betere technische werkplaatzen, die in menige praktijk eerder gipshokken mogen heeten, dan is hij zeer ad rem. Uit een goed ingericht lokaal zal allicht het produkt in meer geacheveerden toestand de wereld ingaan.

Na de inleiding bespreekt schrijver de materialen (vide: Berlijnsch zilver en linnen) en het bewerken daarvan. Vee nieuws is hierin uit den aard der zaak niet te vinden. Het stampen van metalen kappen op spence modellen heeft referent niet bevallen: hij krijgt scherper en rustiger liggende kappen met zink op zink stampen. Ook zij 't beginners in de kunst van vergulden aangeraden niet alleen af te gaan op de onvolledige (in casu: ondoeltreffende) inlichtingen hier vermeld.

De in dit werk ontwikkelde theorie der orthodontia kan ons meer bekoren. Goed zijn de fragmenten over 't ontstaan der kaken, vooral naar Walkhoff, wat betreft het ontstaan van den angulus mandibulae. Volgt een kort overzicht over de jongste onderzoekingen naar 't ontstaan der tanden.

Interessant zijn de besprekingen over de aetiologie van het doorbreken der tanden en de onderzoekingen van Kallhardt over de wisselperiode

Thans volgt een goed doorwerkte klassificatie der anomalïën vooral der beide tandrijen.

Of anomalïën in de plaatsing der melktanden zoo zelden voorkomen als schrijver beweert, meent referent, volgens zijne ervaring, te mogen betwijfelen. In elk geval ziet men, zooals trouwens ook schrijver zegt, prognathie (en progenie) in 't melkgebit vrij vaak.

Het bestudeeren van 't hoofdstuk over de aetiologie der tandanomalïën zij hier bijzonder aanbevolen, ook ter vergelijking met de meening der aanhangers der „new school” in Amerika omtrent den invloed der hereditieit (Angle); vooral ook waar gesproken wordt over 't vroegtijdig extraheeren van den 2^{en} temporairen molaar en 't dientengevolge mesiaalwaarts schuiven van den 1^{en} blijvenden molaar. Zelfs als de blijvende tand voor of achter den melktand reeds geruimen tijd is doorgebroken maar de laatste toch nog vast staat, laat schrijver hem met rust en ziet den melktand geresorbeerd (? Ref.) worden waardoor S. meer ruimte voor den blijvenden tand meent te krijgen.

Belangwekkend zijn de beschouwingen over den vorm van den bovenkaak als gevolg van ziekelijke veranderingen aan den schedel volgens *Virchow*; dergelijke veranderingen zouden dan o. a. oorzaak van prognathie kunnen zijn. Ook zou er verband bestaan tusschen een stompe hoek aan den *angulus mandibulae* en de prognathe bovenkaak. Uit de veelheid der meegedeelde opinies omtrent de oorzaken der prognathie mag men echter wel opmaken, dat er nog veel duisters in deze aangelegenheid heerscht. Over 't algemeen echter munt de beschrijving der aetiologie der anomalïën uit door groote duidelijkheid en geeft

een goed denkbeeld omtrent de oorzaken, die in een abnormalen toestand der tanden resulteren.

Behandeling der anomalieën. Verzorging van 't melkgebit ga vooraf (wat, hoewel bekend, toch nog wel eens mag worden aangestipt), steeds verkieze men expansie boven extractie der temporaire tanden om de blijvende tanden ruimte te verschaffen en regele de articulatie der 1^e molaren in elk geval vóór het doorbreken der hoektanden.

Nu volgt de 1^e molaar en zijn belang voor de behandeling resp. voorkomen der anomalieën. Referent is van meening, dat het „frappez toujours” in volle mate toepasselijk is; waar het geldt aan te dringen op 't behoud dezer gewichtige steunpilaren van het gebit, en stelt dan ook de pogingen van auteur in deze gewichtige aangelegenheid op prijs. Volkomen juist is diens meening, dat de vermeende inferioriteit van den eersten molaar in de overgrootte meerderheid der gevallen slechts een gevolg is van de ongunstige omstandigheden, waarin hij tijdens de wisselperiode vaak verkeert en met recht trekt schrijver dan ook tegen Sternfeld's theorieën ten strijde.

Want, en hiermede komen we tot de eigenlijke behandeling der anomalieën, een van de redenen tot behoud der 1^e molaren is deze, dat men bij het beoordeelen eener onregelmatigheid systematisch van de plaatsing der 1^e molaren dient uit te gaan. Slechts bij normale articulatië der molaren is een blijvend normaal gebit te verkrijgen. Wanneer, zooals in vele gevallen van prognathie, de molaren en praemolaren van den onderkaak in disto-occlusie verkeerden, dient een verschuiven der articulatie te worden ondernomen en juist hierbij spelen de eerste molaren een groote rol als bevestigingspunt voor de banden, gebruikelijk bij de z.g. „Baker anchorage.”

Het expandeeren verricht schrijver door overkapping der

molaren gepaard met schroefdruk en stelt zich voor, dat de elasticiteit van het beenweefsel hierbij de grootste rol speelt. Het verschuiven der artikulatie geschiedt door gummibanden gespannen tusschen onder- en bovenkaak.

Het draaien der tanden verricht schrijver door draadligaturen, die door vocht krimpen, al of niet in verbinding met Magill's banden.

Thans komen we tot het eigenlijke, voornaamste deel van dit leerboek n.l. de therapie der afzonderlijke gevallen van deformiteiten aan het gebit en, eigenaardig genoeg, moet referent er van afzien hierop in te gaan, daar slechts de beschouwing der afbeeldingen een juist denkbeeld kan geven van de vaak ingenieuze wijze waarop schrijver over de moeilijkheden heeft gezegevierd, ofschoon wel bij enkele afbeeldingen (o.a. fig. 122 en 128) de gedachte opkomt of patiënt zonder schade aan wang of lip dergelijke apparaten heeft verdragen.

Ook betwijfelt referent of het wel steeds juist is, dat separaties in de middenlinie (tusschen de groote incisivie in de bovenkaak) meestal aan onvoldoende vergroeiing der bovenkaakshelften zijn te wijten (pag. 202) en of het dan steeds noodig is „na blootlegging der bovenkaaksnaad deze met den galvanokauter te behandelen om versche wondranden te verkrijgen en daardoor bij het samenbrengen de naad volkomen te doen dichtgroeien.” 't Schijnt ietwat heroisch en niet steeds noodig.

Maar, in elk geval, nieuwe ideën zal men allicht opdoen en zich nog eens leeren bedenken eer men operatief ingrijpt in gevallen als in fig. 218, waar wellicht acht van de tien collega's de palatinaal staande praemolaren zouden hebben geextraheerd.

Behandeling langs chirurgischen weg, d.i. door extractie en door „redressement forcé” (rotation brusque).

Omtrent zelfreguleering door extractie toont, in strijd met K u n e r t, schrijver aan, dat door extractie een bevredigenden stand der tanden niet is te verkrijgen. Het extraheeren van melktanden en eerste molaren kan niet sterk genoeg worden veroordeeld.

Ook het plotselinge, gewelddadige luxeeeren van enkele tanden kan bij schrijver geen genade vinden, wegens de overgroote kans op geleidelijk los worden en uitvallen der aldus behandelde tanden benevens andere calamiteiten.

In een slotwoord spoort auteur aan tot anthropologische en kunststudie, opdat de orthodontia niet louter als een mechanisch handwerk worde uitgeoefend. Slechts op deze wijze zal men zijns inziens er in kunnen slagen te bepalen binnen welke grenzen men een gebit, resp. gelaat, zal kunnen en mogen wijzigen om de individueele schoonheid tot haar recht te doen komen. Daar de punt van neus en kin, alsmede de lippen en wangen sterk door het regelen der tanden kunnen worden gewijzigd dient men het pro en contra der verschillende methoden vooraf wel te overwegen. Zoo zal men b.v. bij belangrijk vooruitstaande onderkaak in verbinding met kleinen achteruit staanden bovenkaak 't vaak onmogelijk vinden een harmonisch geheel te verkrijgen, wanneer niet door extractie in de onderkaak de verschillende verhoudingen eenigszins worden verbeterd.

Eenige typische gevallen uit de praktijk worden uitvoerig besproken en wordt aangetoond waarin de verfraaiing van 't gelaat na welgeslaagde reguleering eigenlijk bestaat.

Een uitgebreid geschiedkundig overzicht met vele interessante afbeeldingen bewijst, dat schrijver geen moeite ontzien heeft om bijeen te brengen al wat in den loop der tijden op orthodontisch gebied is verricht, iets wat de waarde van het zeer bruikbare boek verhoogt.

T. C. A. B.

INHOUD.

	Blz.
Geneesmiddelleer door J. P. BUCKLEY, D. D. S. Chicago.	191
Volledig verslag van de Vergadering te Genève van de Fédération Dentaire Internationale.	237
Lehrbuch der Orthodontie, door WILHELM PFAFF.	253

Prijs der advertentiën:

1/1 pag. per aflev. f	10.—	per jaarg. van 6 aflev. f	50.—
1/2 " " " " "	6.—	" " " " " "	30.—
1/4 " " " " "	3.50	" " " " " "	18.—
